

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011

W dniach od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zostanie przeprowadzony Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011), według stanu na dzień 31 marca 2011 r. godz. 2400. Prace spisowe na rzecz realizacji NSP 2011 prowadzone są na podstawie ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. (Dz. U. Nr 47, poz. 277) i rozporządzeń wykonawczych.

Kogo obejmuje spis?

Spis obejmuje osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające w mieszkaniach, budynkach i pomieszczeniach niebędących mieszkaniami; osoby niemające miejsca zamieszkania; mieszkania, budynki, obiekty zbiorowego zakwaterowania i inne zamieszkałe pomieszczenia niebędące mieszkaniami. Zbiornosc osób stale zamieszkałych obejmuje osoby, które przebywają podczas spisu na obszarze Polski lub przebywają czasowo za granicą, przy czym osoby przebywające czasowo za granicą dane mogą przekazać tylko przez Internet lub dane o tych osobach w badaniu reprezentacyjnym mogą być przekazane przez wspólnie z nimi zamieszkałych członków ich gospodarstw domowych.

Jakimi metodami zostaną zgromadzone dane?

Do zrealizowania NSP 2011 zostaną wykorzystane nowoczesne narzędzia informatyczne, pozwalające na sprawne zebranie i przetworzenie danych spisowych. Dane spisowe zostaną zebrane tylko na formularzach elektronicznych. Nie będą stosowane formularze papierowe.

Spis zostanie zrealizowany metodą mieszaną tzn. dane zostaną zebrane z systemów informacyjnych oraz bezpośrednio od respondentów w terminach i za pomocą niżej wymienionych metod:

- od 1 kwietnia do 16 czerwca 2011 r. trwa samospis internetowy,
- od 8 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. ankietery statystyczni przeprowadzą spis telefoniczny,
- od 8 kwietnia do 30 czerwca 2011 r. rachmistrzowie spisowi przeprowadzą wywiady w terenie.

Przed wszystkim warto podkreślić, że spis zostanie przeprowadzony jako badanie pełne i badanie reprezentacyjne. Badanie reprezentacyjne obejmuje osoby stale zamieszkałe i czasowo przebywające na terytorium RP, których mieszkania zostały wylosowane do badania, natomiast w badaniu pełnym wezmą udział osoby, których mieszkań nie wylosowano do badania reprezentacyjnego. Formularz elektroniczny dla badania reprezentacyjnego jest bardziej obszerny niż dla badania pełnego.

Zgodnie z zapisami ustawy o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2011 r. wszyscy respondenci zobowiązani są do udzielania ścisłych, wyczerpujących i zgodnych z prawdą odpowiedzi.

W jaki sposób można przekazać dane przez Internet?

Dla umożliwienia sprawnego przekazania danych spisowych przez Internet, Główny Urząd Statystyczny udostępnił już od pierwszego dnia spisu formularze elektroniczne wszystkim respondentom. Procedura uwierzytelniająca respondenta jak i cały proces pracy z formularzem zostały w maksymalnym stopniu zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Respondent samospis rozpoczyna od wejścia na stronę www.spis.gov.pl lub www.stat.gov.pl, następnie wybiera zakładkę „Formularze spisowe”, wypełnia formularz identyfikacyjny i definiuje hasło dostępu. W dalszej kolejności wpisuje we wskazane miejsce kod z obrazka i loguje się. Praca w trybie on-line może trwać przez 14 dni od pierwszego zalogowania. Pomiędzy logowaniami wpisane dane nie są traczone. Ponowne uruchomienie formularza wymaga wpisania PESEL i zapamiętanego hasła.

Formularze udostępnione w trybie on-line są już uprzednio zasilone danymi z systemów informacyjnych, a respondent je weryfikuje i uzupełnia brakujące dane.

Respondenci nie posiadający dostępu do Internetu mogą pobrać formularz elektroniczny w najbliższym biurze spisowym (urząd miasta, gminy, dzielnicy lub urząd statystyczny) lub w miarę możliwości ze stron www.spis.gov.pl lub www.stat.gov.pl i pracować na nim w trybie off-line. Formularz ten w przeciwieństwie do formularza on-line nie zawiera żadnych danych i po wypełnieniu respondent powinien przekazać go do biura spisowego.

Jak się skontaktować ze statystyką publiczną?

Przez cały okres trwania NSP 2011 czynna będzie specjalna ogólnopolska infolinia spisowa pod numerami: dla telefonów stacjonarnych **800 - 800 - 800** (połączenie bezpłatne) i komórkowych **22 4444 - 777** (połączenie

NARODOWY SPIS Powszechny LUDNOŚCI i MIESZKAŃ 2011

w dniach 1 kwietnia – 30 czerwca 2011 r. według stanu na 31 marca 2011 r. godz. 24.00

www.spis.gov.pl

CENTRALNE BIURO SPISOWE

nie wg cennika operatora). Dzwonienie na infolinię można potwierdzić tożsamość rachmistrza spisowego i ankietera statystycznego oraz uzyskać pomoc w razie kłopotów z formularzem elektronicznym. Pytania można kierować również na adres spis@stat.gov.pl. Aktualne informacje spisowe zamieszczane są na stronach www.spis.gov.pl i www.stat.gov.pl.

Co się wydarzyło przed i co się wydarzy po spisie?

Przed spistem, od 1 do 17 marca rachmistrzowie przeprowadzili obchody przedspisowe, których celem była aktualizacja wykazów adresowo - mieszkaniowych niezbędnych do przeprowadzenia spisu. Po zakończeniu spisu, od 1 do 11 lipca ankietery statystyczni prze-

prowadzą telefonicznie spis kontrolny u osób zamieszkałych w mieszkaniach wylosowanych do tego spisu. Spis kontrolny polega na sprawdzeniu kompletności przeprowadzonego spisu, poprawności danych uzyskanych w spisie oraz zgodności tych danych ze stanem faktycznym.

Czy dane spisowe podlegają ochronie?

Bez wyjątku, wszystkie dane zebrane w NSP 2011 podlegają ochronie prawnej na zasadach określonych w art. 10 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.). Wszystkie osoby biorące udział w pracach spisowych zobowiązane są do przestrzegania tajemnicy statystycznej, której przekroczenie powoduje odpowiedzialność karną. Dane zebrane

od respondentów zostaną pozabawione cech pozwalających na skorelowanie ich z konkretnym gospodarstwem domowym, osobą czy adresem i nie zostaną udostępnione instytucjom administracyjnym, finansowym czy kontrolnym w formie umożliwiającej identyfikację. Zostaną wykorzystane do opracowań, zestawień, analiz i tworzenia operatu do badań prowadzonych przez statystykę publiczną. Ponadto, dane przekazywane przez respondentów podlegają automatycznemu szyfrowaniu i przesyłane są do centralnej bazy ulokowanej poza ogólnodostępną siecią informatyczną. Przetwarzaniem danych zajmują się tylko i wyłącznie upoważnione osoby.

oprac. Arkadiusz Borowy
Departament Informacyjny
GUS

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011) zostanie przeprowadzony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w dniach od 1 kwietnia do 30 czerwca 2011 r., według stanu na dzień 31 marca 2011 r. godz. 2400.

jest to pierwszy spis powszechny ludności i mieszkań realizowany w naszym kraju od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej. Przyjęto, że dane spisowe zostaną zgromadzone tylko na formularzach elektronicznych, bez użycia formularzy papierowych, co jest nowością w dotychczasowej praktyce spisowej. Jest to także pierwszy spis powszechny prowadzony w oparciu o rejestry administracyjne.

Formularze elektroniczne udostępnione respondentom będą już zawierały informacje pobrane z systemów informacyjnych, zatem respondenci jedynie je zweryfikują i uzupełnią brakujące informacje. Dane zbiorą telefonicznie ankietery statystyczni, w wywiadach terenowych rachmistrzowie spisowi i co wymaga szczególnego podkreślenia – respondenci mogą je przekazać samodzielnie w drodze samospisu przez internet. Cały proces gromadzenia, przetwarzania i opracowywania danych został zformatyzowany. NSP 2011 to spis nowoczesny.

Na NSP 2011 składają się dwa badania: badanie pełne i badanie reprezentacyjne. W badaniu reprezentacyjnym zostanie zadane więcej pytań niż w badaniu pełnym. Badanie reprezentacyjne obejmuje osoby, których mieszkania zostały wylosowane. Formularz do badania pełnego liczy 16 pytań, do reprezentacyjnego ok. 100 pytań. Jednak, na tak dużą liczbę pytań respondent nie będzie musiał udzielać odpowiedzi.

W zależności jednak od wieku, płci, statusu na rynku pracy, zmian miejsca zamieszkania osób spisywanych – liczba zadawanych pytań będzie zróżnicowana i może wynieść od kilkunastu do kilkudziesięciu. I tak rodzice o swoim małym dziecku udzielą odpowiedzi tylko na kilka pytań, natomiast na pracującą kobietę, korzystającą z dojazdów do pracy, zmieniającą miejsce zamieszkania i decydującą się odpowiedzieć na pytanie o to czy planuje mieć dzieci, czeka prawie 70 ważnych pytań.

Spis powszechny ludności i mieszkań jest badaniem wielotematycznym. Obejmuje charakterystykę demograficzną ludności, edukację, aktywność ekonomiczną, dojazd do pracy, źródła utrzymania, niepełnosprawność, dzieciństwo, obywatelstwo, migracje wewnętrzne i zagraniczne, narodowość, język, wyznanie oraz charakterystykę mieszkań i budynków. Ujmując rzecz bardziej szczegółowo, Główny Urząd Statystyczny zapyta w badaniu reprezentacyjnym m. innymi o poziom wykształcenia, rodzaj działalności zakładu pracy, zawód, dojazd do pracy i źródła utrzymania gospodarstwa domowego (nie należy przez to rozumieć, że pytanie dotyczy wysokości uzyskiwanych dochodów). W badaniu pełnym – krótszym – pytania będą dotyczyły podstawowych informacji m. innymi daty urodzenia, płci, stanu cywilnego, kraju urodzenia, obywatelstwa i narodowości.

Pytania nie powinny respondentom sprawiać kłopotu, ponieważ dotyczą naprawdę podstawowych informacji o strukturze gospodarstwa domowego i rodziny. W spisie zostaną zebrane również m. innymi dane

NSP jako źródło wiedzy

o powierzchni użytkowej naszego mieszkania, liczbie pokoi, dostępie do bieżącej wody czy sposobie ogrzewania mieszkania. A zatem, NSP 2011 dostarczy pełnej i wiarygodnej informacji nie tylko o tym jacy jesteśmy, ale również o tym w jakich warunkach żyjemy.

NSP 2011 zawiera grupę pytań dotyczącą wrażliwych sfer życia człowieka, na które udzielenie odpowiedzi jest dobrowolne. Są to pytania o pozostawanie w związku nieformalnym, wyznanie – przynależność wyznaniową, liczbę żywo urodzonych dzieci oraz plany prokreacyjne

(o odpowiedź proszone są kobiety w wieku 16 – 49 lat, bez względu na stan cywilny). Dobrowolność dotyczy również danych o niepełnosprawności.

Przypomnijmy – formularze udostępnione w Internecie będą już częściowo wypełnione danymi pochodzącymi z systemów informacyjnych. Częściowo wypełnione formularze będą również podstawą pracy dla ankietery statystycznego i rachmistrza spisowego. Osoby, które wybiorą samospis i wypełnią formularz w Internecie – zakończą tym samym udział w spisie. Jeżeli nie wybiorą samospisu

zadzwni do nich ankietery statystyczne lub przyjdzie rachmistrz spisowy. W przypadku kłopotów z zalogowaniem do formularza elektronicznego należy skorzystać z infolinii spisowej – tel. 800 800 800 lub 22 4444 777.

Ważnym aspektem badawczym w NSP 2011 jest przynależność narodowa i etniczna. W 86 wybranych gminach, dla których szacuje się, że do mniejszości narodowych i etnicznych przynależy więcej niż 10% ogółu mieszkańców, zostanie przeprowadzony spis pełny. Informacja dotycząca pozostałych gmin w kraju zostanie opracowana na podstawie danych przekazanych w samo-

spisie internetowym i pochodzących z badania reprezentacyjnego.

NSP 2011 dostarczy wartościowego i praktycznego materiału badawczego wszystkim użytkownikom danych. Powstanie wielostronny obraz społeczeństwa, będący źródłem informacji statystycznych i punktem odniesienia w nadchodzących latach. Należy zaznaczyć, że żaden użytkownik systemu analitycznego nie będzie miał dostępu do danych jednostkowych. Nastąpi agregacja danych uniemożliwiająca identyfikację poszczególnych spisanych osób.

oprac. Radosław Stępień
Dyrektor Departamentu Badań Demograficznych
GUS

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2011

1 IV – 30 VI 2011 r.

według stanu na 31 marca 2011 r., godz. 24.00

www.spis.gov.pl

CENTRALNE BIURO SPISOWE